

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'nci, İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.


Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

Koza Altın İşletmeleri A.Ş. tarafından, Gümüşhane Kelkit ilçesi Bezendi Köyü ve Torul İlçesi Yalınkavak Köyü mevkiilerinde yapılması planlanan Kompleks Cevher Madeni (Au,Ag,Cu,Pb,Zn) Açık Ocak İşletmesi projeleri ile ilgili olarak ilişkin ÇED Süreçlerinin 06-12-2022 tarihinde başladığı; Şirketin, Giresun Dereli ilçesi, Güdül köyü ve Yavuzkema Beldesi mevkiilerinde Kompleks Cevher Madeni (Au, Ag, Cu, Pb, Zn) Açık Ocak İşletmesi projelerinin ÇED Sürecinin 7-12-2022 tarihinde başladığı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca duyurulmuştur.

Bu alanlarda madencilik faaliyeti süresince üretilecek olan cevher, sahada belirlenen geçici cevher depolama alanında depolanacak, proje faaliyetleri sırasında elde edilecek cevher Koza bünyesinde yer alan ve Gümüşhane ilinde faaliyet gösteren Mastra Altın Madeni'ne nakledilecekti. Mastra Altın Maden'inde Mayıs 2007 tarihinden itibaren açık ocak ve Temmuz 2008 tarihinden itibaren ise yeraltı yöntemleri ile üretim yapılmaktadır.

Altın madenciliği, arama işlemlerinden çıkarılıp taşınmasına kadar; toprağın, havanın, yeraltı ve yüzeysel su varlıklarının, tarım alanlarının kirlenmesine, flora-fauna tahribatına, gürültüye, atık yönetimi sorunlarına, maden çevresinde halkının yaşam alanlarından göç etmek zorunda kalmalarına neden olmaktadır. Altının cevherden ayrıştırılması için yaygın olarak kullanılan çözelti, sodyum siyanür (NaCN) çözeltisidir. Altın madenciliğinde kayaçtan elde edilen cevher siyanürlendikten ve içindeki altın ayrıştırıldıktan sonra geriye kalan siyanürlü atıklar su ile arındırılıp, atık havuzunda tekrar kullanılmak üzere tutulmaktadır. Bilim insanları siyanürün atıklardan tamamen arındırılmadığını ve atık su depolarına karıştığını öne sürmektedir. Bu havuzlarda yaşanacak olası kaza ve sızıntılar çevrede, halk sağlığında ve canlı yaşamı üzerinde telafisi imkansız zararlar vermektedir.

2016 yılında Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) bünyesine geçen Koza Altın İşletmeleri A.Ş bu tarihten itibaren madencilik faaliyetlerini arttırmıştır. Koza Altın İşletmeleri A.Ş.'nin, İzmir Bergama ve Dikili ilçeleri arasında kalan Ovacık Altın Madeni, Ayvalık ve

25864

Dikili arasında kalan Çukuralan Altın Madeni, Gümüşhane'de Mastra Altın Madeni, Eskişehir Sivrihisar İlçesi'nde Kaymaz Altın madeni, Kayseri Himmetdede Beldesi ile Kalaba Kasabası arasında kalan Himmetdede Altın Madeni, Balıkesir Altıeylül ilçesi'nde Çoraklık Altın Madeni, Balıkesir Gömeç İlçesi'nde kuşbaşlar Altın Madeni, Ağrı Diyadin ilçesi'nde Mollakara Altın Madeni projeleri mevcuttur. Bu madenler yıllardır, ÇED gerekli değildir kararlarıyla kapasite artırımı, siyanürlü atıkların çevresel etkileri ve halk sağlığı sorunları ile gündeme gelmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Yıllardır neden olduğu çevre sorunları ile gündeme gelen Koza Altın İşletmeleri A.Ş.'nin Giresun ve Gümüşhane'de Kompleks Cevher Madeni çıkartacağı alanların ne kadarı ormanlık alan, ne kadarı tarımsal alan, ne kadarı meradır?
- 2- Giresun, Gümüşhane, İzmir, Balıkesir, Ağrı illerinde altın madenlerinin nede olduğu çevresel etkiler üzerine Bakanlığınızın yaptığı çalışma var mıdır?
- 3- Şirketin, Masta Maden Ocağı bölgesinin adeta çöle döndüğü iddia edilmektedir? Buna rağmen yeni ruhsat alanlarına ve bu alanlardaki madenin Mastra'ya getirilmesine izin verilmektedir? Bu konuda ilgili kurumlarla işbirliği yapılacak mıdır?
- 4- Türkiye genelinde, Koza Altın İşletmeleri A.Ş.'nin işletmelerinin siyanürlü atık havuzları ne kadarlık alanı kaplamaktadır?
- 5- 2010 yılında yayınlanan Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik gereği, Koza Altın İşletmeleri A.Ş.'ye ait altın madenlerinde gerekli incelemeler ve denetimler ne şekilde, hangi sıklıkta yapılmaktadır? Kamuoyu ile bu bulgular paylaşılacak mıdır?
- 6- Giresun ve Gümüşhane'de açılması planlanan maden ocakları yerleşim yerlerinin yakınında patlatma yöntemiyle çalıştırılacak ve yılda yüzlerce dinamit patlatılacaktır. Gürültünün yarattığı zararlardan yöre halkı nasıl korunacaktır?
- 7- 2015 yılından itibaren Koza Altın İşletmeleri A.Ş. hangi işletmelerinde ne kadarlık alanda kapasite artırımı için ÇED onayı almıştır?
- 8- Halkın anayasada tanımlanan sağlıklı ve dengeli çevrede yaşama hakkı için, Bakanlığınız Koza Altın İşletmeleri A.Ş.'nin yeni projelerinin iptali ve mevcutların kapasite artırımı yapmaması için çalışma yapacak mıdır?